

Ett utökat och stärkt statligt ansvar för läkemedel och vaccin

Dir. 2026:03

IHE Forum 4 september

Utredningen om statens ansvar för läkemedel och vaccin

1

1

Kort om utredningen

- Utredningen beslutades den 26 mars 2026
- Delredovisning 1 juni 2027 och slutredovisning 31 december 2027

Hemsida

[S 2026:03 Ett utökat och stärkt statligt ansvar för läkemedel och vaccin - Sou.gov.se](#)

E-post

s.lakemedelsutredningen@regeringskansliet.se

Sekretariatets bemanning just nu

Karin Johansson, särskild utredare

Ann Einerth, utredningssekreterare

Hans Hagelin, utredningssekreterare

Pontus Johansson, utredningssekreterare

Love Linnér, utredningssekreterare

Socialdepartementet

2

2

Expertgrupp och sakkunniga

Experter

- Anna Alasaad, chefsstrateg
- Anna-Lena Berglund, apotekare
- Charlotta Bergquist, gruppchef
- Helena Calles, regulatoriskt ansvarig
- Malin Enarsson, smittskyddsläkare
- Elin Feldt, utredare
- Margareta Holmström, överläkare
- Linus Jönsson, professor
- Maria Landgren, läkemedelschef
- Anna Lefevre Skjöldebrand, vd
- Peter Lindgren, professor
- Stefan Nilsson, överläkare
- Kenneth Nyblom, vd

- Andreas Rosenlund, vd
- Erik Sturegård, tf. avdelningschef
- Mikael Svensson, handläggare
- Jakob Tellgren, förbundsdirektör
- Birgitta Termander, förbundsordförande
- Sofia Wallström, vd

Sakkunniga

- Jeanette Edblad, departementsråd
- Oskar Johansson, departementssekreterare
- Linnéa Johansson, departementssekreterare
- Sofia Karlsson, departementssekreterare
- Lina Pastorek, kansliråd

Socialdepartementet

3

Utredningens bakgrund

Vårdansvarskommittén (SOU 2025:62)

Läkemedelssystemet är svårt att hantera i ett decentraliserat system och det leder till olika behandlingsmetoder och läkemedel beroende på region

Fragmenterat system baserat på successiva anpassningar

Olika finansiering och vägar till användning beroende på läkemedelstyp

Nya läkemedel gör den nuvarande ansvarsfördelningen mer problematisk

För en enskild region kan sådana behandlingar innebära stora och svårförutsägbara kostnader

4

Utredningens uppdrag 1(2)

Analysera och föreslå hur statens ansvar för läkemedel och vaccin ska **utökas**, **stärkas** och **organiseras**.

Syftet är att skapa ett **enhetligt**, **transparent** och **effektivt** system som **säkerställer patienternas tillgång** till **kostnadseffektiva** och **medicinskt motiverade** behandlingar med **god kostnadskontroll**.

5

Utredningens uppdrag 2(2)

Utredaren ska bl.a.

- analysera och föreslå hur statens ansvar för läkemedel och vaccin ska utökas, stärkas och organiseras,
- analysera och föreslå tydliga incitament för att alla relevanta aktörer ska ta ansvar för kostnadsutveckling och effektivitet av läkemedel och vaccin,
- DB { • utreda hur en statligt kontrollerad subventionsrätt kan begränsas samtidigt som fri förskrivningsrätt bibehålls,
- utreda förutsättningar och föreslå hur organisatoriska lösningar för en statlig centraliserad hantering av sekretessbelagda priser kan se ut,
- föreslå en genomförandeplan med tidsplan för ett utökat statligt ansvar för läkemedel och vaccin

DB = Delbetänkande

6

Arbetssätt och kontakter

Utredaren ska ha en **bred dialog med relevanta aktörer** inom regioner, kommuner, övrig hälso- och sjukvårdsverksamhet, läkemedelsindustri, patientorganisationer, professionsorganisationer, myndigheter och relevanta pågående utredningar.

Utredningen kommer att sträva efter ett **öppet och inkluderande arbetssätt**. Inspel och analys kommer att inhämtas brett från berörda aktörer; myndigheter, regioner, profession, patienter och industri.

Delresultat och vägval prövas i dialog snarare än färdigställs i slutet. På så sätt skapas löpande möjlighet till förankring, inspel och påverkan.

[Öppen konsultation](#)

T.o.m. den 7 december 2026

